

Rapport

Datum: 12 september 2005
Rapportnummer: 2005/264

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) van het Ministerie van Justitie correspondentie aan ter beschikking gestelden (tbs-gestelden) niet in afschrift aan hun advocaat stuurt. Volgens verzoeker wordt hierdoor het verlenen van behoorlijke rechtsbijstand gefrustreerd.

Voorts heeft de Nationale ombudsman uit eigen beweging onderzoek gedaan naar de volgende gedraging:

De wijze waarop de minister van Justitie bij de behandeling van verzoekers klacht uitvoering heeft gegeven aan het bepaalde in artikel 9:10 van de Algemene wet bestuursrecht.

Beoordeling

Algemeen

1. Op 29 maart 2004 wendde verzoeker - advocaat te Haarlem - zich tot DJI in verband met de selectie en plaatsing in een tbs-kliniek van een cliënt. In die brief stelde hij aan de orde dat zijn cliënt correspondentie over de juridische kanten van de tbs-situatie ontving, maar dat hij geen afschriften van die brieven ontving. Dit frustreerde zijns inziens een behoorlijke rechtsbijstand. Hij verzocht dan ook om hem afschriften te sturen van de onlangs aan zijn cliënt gestuurde correspondentie.
2. Toen DJI schriftelijk te kennen gaf niet aan dit verzoek te zullen voldoen, wendde verzoeker zich op 16 april 2004 tot de Nationale ombudsman. Deze verzocht de minister van Justitie vervolgens de reeds bij brief van 29 maart 2004 aan DJI voorgelegde kwestie alsnog overeenkomstig hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) te behandelen.
3. De minister van Justitie deelde bij brief van 10 juni 2004 mee de klacht niet terecht te achten, waarna verzoeker zich bij brief van 2 augustus 2004 wederom tot de Nationale ombudsman wendde.

I. Ten aanzien van het sturen van een afschrift

Bevindingen

1. In zijn brief van 16 april 2004 gaf verzoeker aan dat hij in zijn praktijk voortdurend op problemen stuitte, omdat tbs-gestelde cliënten niet adequaat met poststukken van DJI om kunnen gaan, terwijl bezwaar of beroep tegen een aantal beslissingen binnen een bepaalde termijn moeten worden ingediend.

2. De minister van Justitie wees er in zijn beslissing van 10 juni 2004 op dat er voor DJI geen wettelijke plicht bestaat tot toezending van de door verzoeker bedoelde bescheiden aan de raadsman van tbs-gestelden. Tevens wees hij erop dat in de Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden (Bvt) is bepaald dat een na afloop van een beroepstermijn ingediend beroep niettemin ontvankelijk is indien redelijkerwijs niet kan worden geoordeeld dat de verpleegde in verzuim is. In dit verband meldde hij een uitspraak van de beroepscommissie als bedoeld in artikel 69 Bvt van 17 juni 2003 (zie Achtergrond, onder 2. en 3.) Ten slotte merkte hij op dat tbs-gestelden in de regel handelingsbekwaam zijn. Daarom mag er, aldus de minister, van worden uitgegaan dat zij hun eigen belangen zelfstandig kunnen behartigen en in staat zijn zich van rechtskundige bijstand te verzekeren wanneer de omstandigheden daartoe aanleiding geven.

3. In zijn verzoekschrift van 2 augustus 2004 merkte verzoeker op dat de meeste tbs-gestelden niet op het idee komen om zelf een afschrift van de correspondentie van DJI aan hun advocaat te sturen, terwijl juist bij beslissingen omtrent verlenging van wachttermijnen voor niet geplaatsten de advocaat zich nuttig kan maken. Het kan in die gevallen van groot belang zijn om vóór verlenging van die termijnen hard te maken dat in het specifieke geval opname in een tbs-kliniek met grote spoed moet plaatsvinden. Wanneer de advocaat de correspondentie geheel niet krijgt, wordt hij buiten spel gehouden.

4. In zijn reactie van 7 december 2004 op het verzoekschrift noemde de minister behalve de hiervoor onder 2. reeds weergegeven argumenten nog het volgende. Hij stelde dat doorgaans na beëindiging van de strafprocedure een einde komt aan het contact tussen de advocaat en diens cliënt, nu de toevoeging (gefinancierde rechtsbijstand) geldt voor de duur van het strafproces (zie Achtergrond, onder 1.). Na het onherroepelijk worden van het vonnis is de raadsman van een gedetineerde tbs-gestelde dus niet met zekerheid bekend bij de justitiële administratie. In dat verband was het niet denkbeeldig dat de door verzoeker gewenste toezending van stukken ertoe zou leiden dat aan advocaten ten onrechte stukken werden toegezonden, aldus de minister.

5. Verzoeker reageerde op het standpunt van de minister van Justitie bij brief van 21 december 2004. Hij stelde dat heel veel strafrechtadvocaten na afloop van de strafzaak ook de tbs-verlengingen van hun cliënten behandelen. In dit verband had hij stukken van deze klacht doorgestuurd naar de Nederlandse Vereniging van Strafrechtadvocaten (NVSA; zie hierna onder 6.). Volgens verzoeker kan DJI altijd telefonisch informeren of een bepaalde raadsman nog steeds raadsman van de betrokkene is. Griffies van rechtbanken en gerechtshoven plegen dit ook te doen, aldus verzoeker. Het is werkelijk zeer in het nadeel van tbs-passanten wanneer hun advocaat niet automatisch stukken ontvangt. Zij gaan er meestal vanuit dat de advocaat wél stukken ontvangt, omdat dat in alle andere gerechtelijke procedures altijd automatisch gebeurt.

6. De secretaris van de NVSA berichtte bij brief van 10 januari 2005 dat de vereniging het standpunt van verzoeker onderschreef. Hij vond het een redelijk procedureel vereiste om de laatst bekende advocaat van een tbs-passant afschriften te sturen van beslissingen die ten aanzien van de tbs-passant worden genomen. Wanneer de advocaat aan het Ministerie van Justitie laat weten de rechtsbijstand aan betrokkene voort te zetten, kan hierover sowieso geen discussie zijn, maar volgens de NVSA kan die formaliteit niet verplichtend worden gesteld. Het komt te vaak voor dat een tbs-passant contact opneemt met zijn advocaat, terwijl deze nergens van op de hoogte is.

7. De Nationale ombudsman legde vervolgens aan de minister van Justitie de vraag voor of deze in gevallen waarin een advocaat meldt dat hij na afloop van de strafzaak de desbetreffende cliënt zal blijven bijstaan en in dat kader verzoekt om afschriften van stukken die de (rechts)positie van de tbs-passant raken bereid is aan dat verzoek te voldoen.

8. De minister van Justitie beantwoordde deze vraag ontkennend. Aan zo'n verzoek kan volgens de minister slechts worden tegemoetgekomen indien de redenen daarvoor zijn gelegen in de persoon van de gedetineerde. Niet valt in te zien, aldus de minister, waarom een gedetineerde tbs-gestelde die, daargelaten zijn specifieke stoornis, als *compos mentis* wordt beschouwd en handelingsbekwaam is, niet in staat zou zijn tijdig contact op te nemen met een raadsman als hij meent juridische bijstand nodig te hebben. Mocht het een handelingsonbekwaam persoon betreffen, dan zou als contactpersoon de wettelijk vertegenwoordiger van de betrokkene de eerst aangewezen zijn. De minister wees er voorts op dat iedere gedetineerde wettelijk de mogelijkheid heeft tot vrij en ongecontroleerd contact met zijn advocaat en dat ieder huis van bewaring beschikt over een bureau sociale dienstverlening, waar de gedetineerde terecht kan met vragen over (juridische) kwesties die zijn detentie raken. Ook is er in huizen van bewaring een geregeld spreekuur van een bureau voor rechtshulp of vergelijkbare voorziening. Daarenboven zoeken leden van de commissie van toezicht in de penitentiaire inrichtingen geregeld contact met de gedetineerden, zodat ook via die weg steun kan worden gevonden. De minister merkte in dit verband op dat inmiddels was besloten aan iedere tbs-passant actief schadevergoeding aan te bieden na zes maanden wachttijd. Ten slotte wees de minister er nog op dat ingevolge de Wet klachtrecht cliënten zorgsector stukken alleen aan de klager en niet tevens aan diens wettelijk vertegenwoordiger, worden gezonden, terwijl voor het inschakelen van een patiëntenvertrouwenspersoon ingevolge de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen het eigen initiatief van de betrokken klager wordt verondersteld.

9. Verzoeker wees in reactie op het antwoord van de minister van Justitie op het feit dat bijvoorbeeld de IND standaard van alle correspondentie kopieën naar de advocaten stuurt. Hij benadrukte voorts nog de kwetsbare positie van (veel) tbs-passanten, die in de praktijk niet met ingewikkelde correspondentie overweg blijken te kunnen gaan, terwijl er bij diverse beslissingen die hun raken sprake is van korte beroepstermijnen. Ook wees hij

erop dat het in de praktijk niet altijd mogelijk is voor tbs-passanten om hun advocaat te bellen, bijvoorbeeld wegens gebrek aan geld. Wanneer, aldus verzoeker, een betrokkene reeds een vaste advocaat heeft, moet het niet zo zijn dat het Ministerie van Justitie het verlenen van rechtshulp door de advocaat bemoeilijkt.

10. Desgevraagd berichtte verzoeker aan de Nationale ombudsman dat hij onder stukken die door DJI aan de raadsman zouden moeten worden toegezonden in de eerste plaats dacht aan stukken betreffende de verlenging van de passantentermijn. Gelet op de zeer korte beroepstermijn in dezen achtte hij het niet meer dan zorgvuldig dat de raadsman met de tbs-gestelde kan overleggen over het tijdig instellen van beroep op basis van hen beiden toegestuurde stukken. Maar ook bij beslissingen omtrent overplaatsing naar bijvoorbeeld een andere penitentiaire inrichting in een pré-tbs-setting achtte hij het van belang om een kopie van de correspondentie met zijn cliënten te krijgen.

Beoordeling

11. Tijdens het onderzoek is naar voren gekomen dat verzoeker er primair over klaagt dat DJI niet op eigen initiatief kopieën van bepaalde correspondentie met tbs-gestelden naar de laatst bekende advocaat stuurt. Subsidiair klaagt hij erover dat DJI ook geen kopieën stuurt, indien de advocaat van een tbs-gestelde daarom vraagt. Voorts is uit het onderzoek gebleken dat verzoeker het oog heeft op stukken betreffende plaatsing van tbs-gestelden dan wel verlenging van de passantentermijn.

12. De klachten moeten worden getoetst aan het beginsel van fair play, inhoudende dat bestuursorganen burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. Dit beginsel brengt mee dat onder omstandigheden kopieën van stukken naar de advocaat van de burger moeten worden gestuurd.

13. De minister van Justitie heeft er met juistheid op gewezen dat er geen sprake is van een wettelijke informatieplicht aan de advocaat van een tbs-gestelde. Echter, daarmee is nog geen antwoord gegeven op de vraag of DJI heeft gehandeld in overeenstemming met het zojuist genoemde vereiste door geen kopieën te verstrekken.

14. Wat betreft het toezenden van stukken aan de (laatste) raadsman die in de strafzaak optrad van de tbs-gestelde zonder enig verzoek daartoe, overweegt de Nationale ombudsman het volgende.

Het Wetboek van Strafvordering (Sv) kent een specifieke regeling met betrekking tot bijstand door een raadsman in strafzaken. Ingevolge artikel 39 Sv moet de gekozen raadsman een zogenaamde stelbrief indienen. Blijkens jurisprudentie van de Hoge Raad geldt een stelbrief slechts voor één aanleg. Uit het enkele feit dat een raadsman een verdachte in eerste aanleg heeft bijgestaan, volgt niet zonder meer dat deze ook in een volgende aanleg als zodanig optreedt. In beginsel dient de raadsman zich dan ook voor

elke nieuwe aanleg opnieuw te stellen. In de praktijk stuurt ook de toegevoegde raadsman zelf een stelbrief, hoewel de wet hiervoor geen voorschrift geeft. Toevoeging geschiedt ingevolge artikel 43 Sv in ieder geval telkens slechts voor één aanleg. Gelet hierop, ligt het niet in de rede van DJI te verlangen op eigen initiatief afschriften van correspondentie met de tbs-gestelde naar de raadsman die in de strafzaak optrad te sturen dan wel contact met die advocaat op te nemen.

De onderzochte gedraging is in zoverre behoorlijk.

15. Wat betreft de vraag of DJI gehouden is om een verzoek van een advocaat van een tbs-gestelde te honoreren om kopieën van brieven met beslissingen inzake plaatsing dan wel verlenging passantetermijn te sturen, overweegt de Nationale ombudsman het volgende.

Ingevolge artikel 69, vierde lid juncto artikel 62 van de Bvt, kan een tbs-gestelde zich ter zake van het beroep tegen een (over)plaatsing of verlenging van de zogenaamde passantetermijn laten bijstaan door (onder meer) een advocaat (zie Achtergrond, onder 3.). Deze regeling gaat ervan uit dat pas nádat de tbs-gestelde de inhoud van een beslissing heeft vernomen deze al dan niet (rechtskundige) bijstand in de arm neemt. De minister van Justitie noemt als reden voor het niet willen inwilligen van een verzoek om toezending van correspondentie betreffende meergemelde beslissingen: de tbs-gestelde moet in staat worden geacht tijdig contact met een advocaat op te nemen in geval hij na ontvangst van een beslissing meent juridische bijstand nodig te hebben.

Het komt echter in de praktijk kennelijk regelmatig voor dat na afloop van de strafprocedure een tbs-gestelde dezelfde advocaat aanhoudt ter behartiging van zijn (verdere) belangen of een andere advocaat daarvoor in de arm neemt, een en ander reeds vóórdát er beslissingen omtrent plaatsing of verlenging van de passantetermijn zijn genomen. Indien in zo'n geval de desbetreffende advocaat zich vervolgens wendt tot DJI en concreet aangeeft van welke stukken betreffende de hiervoor bedoelde beslissingen (die door of vanwege de minister van Justitie worden genomen) hij kopieën wil ontvangen, valt niet in te zien waarom DJI niet aan een dergelijk verzoek zou voldoen. Een op zichzelf handelingsbekwame tbs-gestelde kan er immers om hem moverende redenen voor kiezen om zich (zekerheidshalve) al vóór genoemde beslissingen - waarvan met vrij grote zekerheid kan worden gezegd dat zij genomen zullen worden - van bijstand van een advocaat te voorzien. Met het oog op de behartiging van de belangen van de desbetreffende tbs-passant dient DJI dan ook tegemoet te komen aan een verzoek om toezending van stukken aan die advocaat. Dat bezwaar- of beroepstermijnen vaak soepel worden gehanteerd door de desbetreffende beroepscommissie noch dat tegenwoordig vanuit het Ministerie van Justitie schadevergoeding wordt aangeboden bij verlenging van de passantetermijn vormt voldoende reden om een dergelijk verzoek terzijde te kunnen schuiven. Wel mag van de desbetreffende advocaat worden verlangd dat hij concreet aangeeft welke correspondentie betreffende de hiervoor bedoelde beslissingen (die door of

vanwege de minister van Justitie worden genomen) hij wenst te ontvangen. Het moet immers voor DJI volstrekt duidelijk zijn voor welke zaken precies de tbs-gestelde een advocaat in de arm heeft genomen.

Al met al heeft DJI gehandeld in strijd met het beginsel van fair play door ook in het geval waarin de advocaat zich wél had gemeld in het kader van bijstand aan een tbs-gestelde te weigeren kopieën van stukken naar die advocaat te sturen. De Nationale ombudsman vindt hierin aanleiding een aanbeveling te doen.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

II. Ten aanzien van het klachtonderzoek

Bevindingen

1. Bij het doorzenden van verzoekers brief van 16 april 2004 verzocht de Nationale ombudsman de minister van Justitie de brief te behandelen als klacht overeenkomstig hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Toen hij verzoekers klacht over het sturen van stukken naar de advocaat van tbs-gestelden in onderzoek nam, zag hij aanleiding om uit eigen beweging tevens onderzoek te doen naar het naleven van artikel 9:10 Awb (zie Achtergrond, onder 4.).

2. De minister van Justitie gaf in zijn reactie aan dat aan een schriftelijke afdoening de voorkeur werd gegeven en dat dus was afgezien van het horen van verzoeker, nu een wettelijke plicht tot het verstrekken van de gewenste stukken aan de raadsman ontbreekt en er ook anderszins geen aanleiding aanwezig werd geacht dit te doen.

Beoordeling

3. Het vereiste van hoor en wederhoor houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van een handeling of beslissing betrokkenen in staat stellen te worden gehoord.

Dit vereiste is voor behandeling van klachten neergelegd in artikel 9:10 Awb. Het horen kan er onder andere toe dienen om nadere informatie te krijgen en door uitwisseling van informatie en wederzijdse inzichten de precieze aard en inhoud van de klacht te duiden. Bovendien kan door hoor en wederhoor het vertrouwen van klager in het bestuur worden verstrekt, ook als de klager geen gelijk krijgt. Van het horen van de klager kan slechts worden afgezien indien de klacht kennelijk ongegrond is dan wel indien de klager heeft verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord.

4. Nu de minister van Justitie de klacht niet als kennelijk ongegrond heeft aangemerkt - en naar het oordeel van de Nationale ombudsman ook niet als zodanig heeft kunnen aanmerken - en verzoeker niet heeft aangegeven geen gebruik te willen maken van het

recht te worden gehoord, had de minister verzoeker in de gelegenheid moeten stellen te worden gehoord. Nu dit niet is gebeurd, is gehandeld in strijd met het vereiste van hoor en wederhoor.

De onderzochte gedraging is op dit punt eveneens niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van DJI van het Ministerie van Justitie is

gegrond ten aanzien van:

- het niet desgevraagd versturen van kopieën van beslissingen van de minister van Justitie betreffende (over)plating of verlenging van de passantentermijn aan de advocaat van een tbs-gestelde, wegens schending van het beginsel van fair play;

niet gegrond ten aanzien van:

- het niet uit eigen beweging verstrekken van kopieën van hiervoor gemelde beslissingen aan de (laatst bekende) advocaat van een tbs-gestelde die zich niet als zodanig bij DJI heeft gemeld.

De klacht over de onderzochte gedraging van de minister van Justitie is gegrond, wegens schending van het vereiste van hoor en wederhoor.

AANBEVELING

De minister van Justitie wordt in overweging gegeven om ervoor zorg te dragen dat DJI verzoeken van advocaten van tbs-gestelden om hun afschriften te sturen van correspondentie betreffende door die advocaat concreet aangegeven beslissingen van de minister honoreert.

Bij brief van 24 januari 2006 liet de minister weten dat de aanbeveling werd opgevolgd. Hierop sloot de Nationale ombudsman het dossier.

Onderzoek

Op 4 augustus 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer G. te Haarlem, met een klacht over een gedraging van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) van het Ministerie van Justitie. Verzoeker had zich al eerder, bij brief van 16 april 2004, tot de Nationale ombudsman gewend. Aangezien DJI de oorspronkelijke klachtbrief als gewone brief had afgedaan, verzocht de Nationale ombudsman de minister van Justitie die brief alsnog te behandelen overeenkomstig hoofdstuk 9 Awb.

Naar aanleiding van verzoekers brief van 2 augustus 2004 werd naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Justitie, een onderzoek ingesteld. Tevens zag de Nationale ombudsman aanleiding uit eigen beweging onderzoek te doen naar het naleven van artikel 9:10 Awb.

In het kader van het onderzoek werd de minister van Justitie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd de minister van Justitie een specifieke vraag gesteld. Verzoeker kon vervolgens reageren op het antwoord van de minister.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De reactie van de minister van Justitie gaf geen aanleiding het verslag aan te vullen. Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekschrift van 16 april 2004 met als bijlage verzoekers klacht van 29 maart 2004 en de afdoening daarvan door DJI van 2 april 2004.
2. Verzoekschrift van 2 augustus 2004 met als bijlage de beslissing op verzoekers klacht van de minister van Justitie van 10 juni 2004.
3. Standpunt van de minister van Justitie van 7 december 2004.
4. Reactie van verzoeker van 21 december 2004.
5. Brief van de Nederlandse Vereniging van Strafrechtadvocaten van 10 januari 2005.
6. Nader standpunt van de minister van Justitie van 9 maart 2005.
7. Nadere reactie van verzoeker van 6 april 2005.
8. Brief van verzoeker van 25 april 2005, waarin hij toelicht welke correspondentie hij als advocaat van de tbs-gestelde zou willen ontvangen.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Wetboek van Strafvordering

Artikel 39, eerste lid

"De gekozen raadsman geeft van zijn optreden als zoodanig, wanneer de officier van justitie reeds in de zaak betrokken is, schriftelijk kennis aan den griffier. Is dat nog niet het geval, dan geeft hij van zijn optreden schriftelijk kennis aan den in de zaak betrokken hulpofficier."

Strafvordering, Tekst en commentaar (redactie C.P.M. Cleiren, J.F. Nijboer), vijfde druk, aantt. 1. en 3. bij dit artikel

"1. Stelbrief (...) *Stelbrief geldt voor één aanleg.* In iedere aanleg dient opnieuw een stelbrief te worden gezonden aan de griffier van het desbetreffende gerecht, omdat de raadsman die de verdachte in eerste aanleg, appel of cassatie heeft bijgestaan niet zonder meer in een volgende aanleg als raadsman optreedt (HR 9 juni 1998, NJ 1998, 784; HR 4 april 2000, Nieuwsbrief Strafrecht 2000, 89; HR 19 december 2000, Nieuwsbrief Strafrecht 2001, 1

(...)

3. Stelbrief toegevoegde advocaat. Alhoewel de wet hier geen voorschriften voor geeft, is het in de praktijk gebruikelijk dat de raadsman die door het Bureau Rechtsbijstandsvoorziening in het kader van art. 42 lid 3 is toegevoegd, eveneens een stelbrief aan de griffier zendt (...). De griffier ontvangt van de toevoegingsbeschikking van het bureau rechtsbijstandsvoorziening geen afschrift. De stelbrief van de toegevoegde advocaat heeft dan dezelfde functie als van de gekozen advocaat: de betrokken autoriteiten worden in kennis gesteld van het optreden van een raadsman."

Artikel 43, eerste lid

"De toevoeging van een raadsman (...) geschiedt voor de gehele aanleg waarin zij heeft plaatsgehad."

2. Uitspraak beroepscommissie ex artikel 69 Bvt van 17 juni 2003, nr. 3/0553/TP

Dit betreft een uitspraak inzake een beroep tegen verlenging van de passantentermijn, waarbij de raadsman - verzoeker - aan de minister van Justitie een verzoek om afschrift van stukken had gedaan. De commissie overweegt dat zij niet bevoegd is de minister een dergelijke verplichting op te leggen. Daarnaast wijst de commissie erop dat ingevolge de Bvt een na afloop van een beroepstermijn ingediend beroep niettemin ontvankelijk is indien redelijkerwijs niet kan worden geoordeeld dat de verpleegde in verzuim is.

3. Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden

Artikel 62, eerste lid

"1. De klager heeft het recht zich te doen bijstaan door een rechtsbijstandverlener of een andere vertrouwenspersoon, die daartoe van de beklagcommissie toestemming heeft gekregen. Indien aan de klager een advocaat is toegevoegd, geschieden diens beloning en de vergoeding van de door hem gemaakte kosten volgens regelen te stellen bij algemene maatregel van bestuur."

Artikel 69, eerste lid, onder a en d, tweede en vierde lid

"1. Een ter beschikking gestelde of anderszins verpleegde kan beroep instellen tegen:

- a. de plaatsing of overplaatsing overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 11, 13 en 14;
- b. de verlenging van de termijnen, bedoeld in artikel 12, tweede lid, onderscheidenlijk 13, tweede lid;

(...)

2. Het beroepschrift wordt behandeld door een door de Raad (Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming; N.o.) benoemde commissie van drie leden, die wordt bijgestaan door een secretaris.

(...)

4. Met betrekking tot de behandeling van het beroepschrift zijn de artikelen 56, vijfde lid, 58, tweede lid, derde lid, met uitzondering van de tweede volzin, vierde en vijfde lid, 59, vijfde lid, 60, eerste lid, 61, 62, eerste, tweede, derde en vijfde lid, en 64 van overeenkomstige toepassing (...)."

4. Algemene wet bestuursrecht

Artikel 9:10

"1. Het bestuursorgaan stelt de klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, in de gelegenheid te worden gehoord.

2. Van het horen van de klager kan worden afgezien indien de klacht kennelijk ongegrond is dan wel indien de klager heeft verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord.

3. Van het horen wordt een verslag gemaakt."